

Talousarvioaloite TAA 81/2025 vp

Inka Hopsu vihr ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Museo Leikille Suomenlinnan Lelumuseon kokoelman hankkimiseen (200 000 euroa)

Eduskunnalle

Espoon Tapiolassa toimiva erikoismuseo Museo Leikki (taustaorganisaationa Teatteri Hevosenkengän kannatusyhdistys ry) haluaisi hankkia omistukseensa, ylläpidettäväkseen ja asettaakseen esille toimintansa vuonna 2024 lopettaneen Suomenlinnan Lelumuseon esineistön. Kulttuurihistoriallisesti merkittävää lelukokoelmaa on kerätty yli 50 vuoden ajan. Museo Leikki olisi kiinnostunut hankkimaan kokoelman, jotta kokoelma säilyisi Suomessa ja yleisön nähtävillä. Kokoelma sisältää erittäin paljon kotimaisia ja ulkomaisia leluharvinaisuuksia — sellaisiakin, joita markkinoilta ei enää löydä, ja joita museoille ei missään olosuhteissa tarjota. Kokoelmassa on edustettuna keskeinen eurooppalainen leluperintö aina 1800-luvun alkupuolelta 1980-luvulle asti.

Museo Leikki on Suomen ainoa museoammattillisesti hoidettu ja valtionapua (vos-rahoitus) saava lelujen, leikin ja lapsuuden historian erikoismuseo. Museon kokoelmaa alettiin kerätä vapaaehtoisten museonystävien toimesta jo 1980-luvun alkupuolella ja se avattiin yleisölle Linnanmäen museona vuonna 1996. Suomenlinnan Lelumuseon historia juontaa juurensa samoihin vuosiin kuin Museo Leikin alkukokoelman synty. Yksityisesti pyöritetty Suomenlinnan Lelumuseo oli toimintansa ajan auki jouluisin ja kesäsesongin ajan houkutellen kuitenkin keskimäärin jopa 20 000—30 000 kävijää vuosittain.

Suomenlinnan Lelumuseon sulkemisen jälkeen Museo Leikki on aloittanut neuvottelut Suomenlinnan Lelumuseon kokoelman omistajan kanssa kokoelman ostamisesta. Tavoitteena on kokoelman säilyttäminen yhtenäisenä. Olisi kulttuuriteko, mikäli kokoelma säilyisi Suomessa ja pääsisi ammattimaisesti hoidetun museon hoiviin. On riski, että kokoelma muuten hajoaa ja todennäköisesti myydään pääosin ulkomaille huutokaupoissa. Suomenlinnan Lelumuseon kokoelma sisältää tuhansia esineitä, arviolta noin 6 000 esinettä.

Museo Leikin valtakunnallinen tallennusvastuu painottuu suomalaiseen lelunvalmistukseen sekä suomalaisten rakkaimpiin leluihin, olivat ne sitten kotimaista tai ulkomaista alkuperää. Näin olleen kokoelmahankinta tukisi loistavasti myös museon ydintehtävää. Museo Leikki tarvitsee ulkopuolista rahoitusta kokoelman hankintaan ja näyttelyyn toteutukseen. Lisäksi rahoitusta haetaan useista eri lähteistä kokoelman inventointiin, taustatöihin, pakkaamiseen, luettelointiin ja digitointiin sekä esillepanoon. Kokonaiskustannuksen on arvioitu olevan noin 315 000 euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Talousarvioaloite TAA 81/2025 vp

että eduskunta lisää 200 000 euroa momentille 29.80.50 Museo Leikille Suomenlinnan Lelumuseon kokoelman hankintaan.

Helsingissä 3.10.2025

Inka Hopsu vihr
Saara Hyrkkö vihr
Tiina Elo vihr